

DECIZIE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursurile declarate de către Saachian Marcela, reprezentată de avocatul Natalia Pruteanu și de Saachian Ruslan, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Saachian Ruslan împotriva Marcelei Saachian cu privire la repunerea în termen, partajul averii comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 aprilie 2015 Saachian Ruslan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Marcelei Saachian cu privire la partajul averii comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii reclamantul Saachian Ruslan a indicat că la 14 noiembrie 1999 în Primăria sat. Horodiște, r1 Călărași a fost încheiată căsătoria cu Saachian Marcela, care a fost desfăcută prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 08 septembrie 2010, devenită irevocabilă la 29 septembrie 2010.

Reclamantul a declarat că în timpul căsătoriei au obținut în proprietate devălmășă mai multe bunuri și anume: xxxxxx; automobilul de model xxxxxx și investițiile bănești în construcția apartamentului xxxxxx.

Reclamantul a afirmat că după divorț a convenit cu pârâta Saachian Marcela că xxxxxx să fie partajat între ei, pe cote-părți egale, cu dreptul lui de a răscumpăra cota-parte ce-i aparținea ultimei, fapt realizat prin semnarea la 06 octombrie 2010 a contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului.

De asemenea, Saachian Ruslan a invocat că a avut o înțelegere cu Saachian Marcela în privința aprecierii costului apartamentului, precum și a mai convenit cu ultima că ea nu va pretinde la plata pensiei pentru întreținerea copilului minor xxxxx, a.n. xxxxx, în schimbul achitării lui pe parcursul a câțiva ani echivalentul a 1/2 cotă-parte din bunul imobil litigios, pensia de întreținere fiind inclusă în suma de bani pe care dânsul era obligat să o achite pârâtei pentru cota sa parte din apartament.

Reclamantul a mai menționat că automobilul de model xxxxxx, a fost procurat de către reclamant la prețul de 7000 de euro și ulterior înregistrat pe numele pârâtei. Înainte de desfacerea căsătoriei a convenit cu Saachian Marcela că automobilul îi va

rămâne lui, cu condiția răscumpărării cotei-părți în mărime de 1/2 cotă-parte. În acest sens pârâta la 04 octombrie 2010 a eliberat pe numele fratelui ei Chicu Constantin procură prin care i-a oferit acestuia dreptul de a dispune de autoturism, însă ultimul la rândul său, în baza procurii enunțate, la 22 decembrie 2010 a eliberat pe numele Anei Melnic o altă procură, cu dreptul de a vinde automobilul litigios, care la 29 decembrie 2010 a fost înstrăinat lui Melnic Victor.

Saachian Ruslan a susținut că după vânzarea automobilului de model xxxxx, pârâta nu i-a transmis suma echivalentă a 1/2 cotă-parte din costul acestuia, pe care o estimează la 3500 de euro.

La fel, a invocat că la momentul desfacerii căsătoriei a mai convenit cu Saachian Marcela că investițiile făcute conform contractului nr. 44 din 12 martie 2007 pentru procurarea apartamentului xxxxxxx, nu pot fi partajate datorită specificului respectivului act juridic și obiectului acestuia, lăsând deschisă chestiunea dată după darea în exploatare a apartamentului enunțat.

Reclamantul a subliniat că în anul 2014 Saachian Marcela și-a întemeiat o altă familie, iar fiica xxxxxx, născută din căsătoria lor, cu acordul lui, a plecat cu traiul la pârâtă în Italia. Deși a avut o înțelegere cu Saachian Marcela referitor la plata pensiei pentru întreținerea fiicei minore din contul răscumpărării costului 1/2 cote-părți din bunul imobil litigios, totuși aceasta s-a adresat în instanța de judecată, unde prin hotărârea Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 11 martie 2014 a fost încasată din contul lui în beneficiul pârâtei pensia pentru întreținerea copilului minor xxxxxx, în mărime de 1/4 din salariu, achitată lunar, începând cu data depunerii acțiunii în judecată - 10.02.2014, până la atingerea majoratului fiicei. Totodată, declară că în perioada examinării litigiului de încasare a pensiei de întreținere, întâmplător în casă a depistat contractul privind cesiunea de creanță nr. 44/1 din 11 februarie 2010, din care a aflat că Saachian Marcela a cesionat fratelui său Chicu Constantin creanța ce rezultă din contractul nr. 44 de investiții din 12 martie 2007, contra sumei de 35569 euro. La fel, și din datele din Registrul bunurilor imobile rezultă că proprietari al apartamentului xxxxx, nr. cadastral xxxxx, cu suprafața de 81.7 m.p., din xxxxx, sunt Chicu Constantin și Chicu Veronica în baza hotărârii Judecătoria Ciocana, mun. Chișinău din 05 octombrie 2011. Dreptul de proprietate asupra bunului imobil enunțat fiind înregistrat după aceștia la 16 decembrie 2011.

De asemenea, a indicat că pârâta Saachian Marcela a cesionat creanța fratelui ei Chicu Constantin fără acordul lui, precum și nici nu i-a transmis cota-parte ce i se cuvenea lui din creanța cesionată în mărime de 50%, ceea ce constituie 17784,50 de euro, deși conform datelor oferite de SA „Moldova Agroindbank” el a obținut mai multe credite bancare inclusiv pentru investirea în apartamentul enunțat, rambursate tot de către el.

Astfel, în conformitate cu art.20 alin.(5) Codul familiei, banii comuni investiți în temeiul contractului de investiții nr. 44 din 12 martie 2007 și primiți de Saachian Marcela unipersonal în temeiul contractului de cesiune a creanței din 11 februarie 2010, adică în perioada când ei nu mai duceau gospodărie comună, urmează a fi partajați, fiecăruia revenindu-i a câte 17784,50 de euro.

Reclamantul a mai invocat că Saachian Marcela, acționând cu rea-credință, a efectuat partajul averii în devălmășie fără acordul lui, astfel, încât prima și-a reținut nejustificat din contul acestuia suma de 17784,50 de euro provenită din cesiunea creanței și suma de 3500 de euro din înstrăinarea automobilului, sume ce urmau a fi

transmise lui ca coproprietar, fapt ce rezultă că pârâta s-a îmbogățit de pe seama lui fără justă valoare.

În contextul dat, reclamantul a relatat că, deoarece pârâta a acționat pe ascuns, cesionând creanța sa ce rezultă din contractul de investiții nr. 44 din 12 martie 2007 în beneficiul fratelui ei Chicu Constantin, cu scopul de a o înstrăina cât mai rapid pentru a nu fi supusă partajului, dânsul nu a cunoscut și nu a avut de unde să cunoască despre acest fapt, din care considerente urmează a fi repusă în termen cererea de chemare în judecată.

Saachian Ruslan a solicitat repunerea în termen a acțiunii, admiterea acesteia, încasarea de la Marcela Saachian în beneficiul lui a sumei de 21284,50 de euro, constituită din suma de 3500 de euro cu titlu de 1/2 cotă-parte din vânzarea automobilului de model xxxxxx și a sumei de 17784,50 de euro cu titlu de 1/2 cotă-parte din costul creanței cesionate ce rezultă din contractul de investiții nr. 44 din 12 martie 2007.

Pe parcursul examinării cauzei, reclamantul Saachian Ruslan și-a concretizat pretențiile din acțiune solicitând inclusiv și încasarea din contul pârâtei Saachian Marcela a sumei de 10113,66 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată, constituite din 6413,66 de lei taxa de stat achitată pentru depunerea cererii de chemare în judecată și 3700 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin încheierea protocolară din 16 decembrie 2015 a Judecătorei Ciocana mun. Chișinău s-a respins cererea avocatului Pruteanu Natalia, în interesele Marcelei Saachian, cu privire la interpelarea BC „Moldova Agroindbank” SA pentru expedierea exemplarului nr. 1 al ordinelor de încasare, precum și cerința cu privire la efectuarea expertizei grafologice, din motiv că partea nu a prezentat anumite temeuri obiective pentru a justifica neprezentarea în termenul stabilit a probelor, iar solicitarea efectuării unei expertize nu a fost efectuată în termenul stabilit de instanță. (f.d. 234, vol. I)

Prin hotărârea din 03 martie 2016 a Judecătorei Ciocana mun. Chișinău s-a admis în parte acțiunea înaintată de Saachian Ruslan și s-a încasat de la Saachian Marcela în beneficiul lui Ruslan Saachian suma de 21284,50 de euro rezultată din partajul averii și suma de 10113,66 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată; în rest, acțiunea în partea repunerii în termen a cererii de chemare în judecată a fost respinsă.

Prin încheierea din 20 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea avocatului Pruteanu Natalia, în interesele Marcelei Saachian, privind dispunerea efectuării expertize judiciare-grafoscopice. (f.d. 82-83, vol. II)

Prin decizia din 20 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Saachian Marcela, reprezentată de avocatul Pruteanu Natalia și s-a menținut hotărârea din 03 martie 2016 a Judecătorei Ciocana mun. Chișinău.

Prin decizia din 05 aprilie 2017 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Saachian Marcela; s-a casat decizia din 20 octombrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Saachian Ruslan împotriva Marcelei Saachian cu privire la repunerea în termen, partajul averii comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea avocatului Pruteanu Natalia, în interesele Marcelei Saachian, privind numirea a unei expertize judiciare-grafoscopice.

Prin decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Saachian Marcela, reprezentată de avocatul Pruteanu Natalia; s-a modificat hotărârea din 03 martie 2016 a Judecătorei Ciocana mun. Chișinău în partea pretențiilor admise prin micșorarea sumelor încasate de la Saachian Marcela în beneficiul lui Saachian Ruslan cu titlu de sultă bănească în sumă de 21284,50 de euro până la 11691 de euro, convertiți în valută națională conform cursului valutar al BNM la momentul executării hotărârii, precum și cheltuielile de judecată, proporțional pretențiilor admise, de la 10113 de lei până la 2633 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată; în rest hotărârea primei instanțe s-a menținut.

La 10 aprilie 2018, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 190, vol. II), Saachian Marcela, reprezentată de avocatul Pruteanu Natalia, a declarat recurs împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea hotărârilor judecătorești cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, ca fiind neîntemeiată și depusă peste termen; încasarea de la intimat în beneficiul său a cheltuielilor de judecată suportate cu titlu de taxă de stat și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea recursului s-a invocat că actele de dispoziție contestate sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate, deoarece instanțele de judecată la examinarea cauzei au interpretat eronat legea.

Recurenta a menționat că Saachian Ruslan a solicitat repunerea în termen a acțiunii, însă cerința respectivă nu întrunește condițiile prevăzute de art. 116 Cod de procedură civilă, din motiv că circumstanțele expuse în conținutul înscrisurilor prezentate de către intimat precum că ar justifica omiterea termenului de adresare în instanță nu au fost de natură de a împiedica intimatul de a depune în termen cererea de chemare în judecată.

Recurenta a mai specificat că instanța de fond și cea de apel la emiterea hotărârilor nu au aplicat legea care trebuia a fi aplicată și anume, instanțele de judecată urmau a aplica speței art. 22 alin. (2) Codul familiei, care stabilește că lucrurile de uz personal (îmbrăcămintea, încălțăminte și alte obiecte), cu excepția bijuteriilor de preț și altor obiecte de lux, sînt proprietate personală a soțului care le folosește, indiferent de timpul și modul de dobîndire. Sub aspectul dat, recurenta a precizat că din materialele dosarului rezultă cert că automobilul de model xxxxx a fost utilizat în exclusivitate de către Saachian Marcela, fapt demonstrat prin declarațiile martorilor audiați în cadrul ședinței de judecată din prima instanță, ba chiar și intimatul a confirmat că nu conducea automobilul respectiv. Deci, automobilul dat a fost utilizat doar de recurentă, ceea ce îi conferă titlu de bun personal și urmează a fi exclus din masa bunurilor comune în devălmășie. Astfel, instanța de judecată neîntemeiat a dispus transmiterea intimatului a costului de ½ cotă-parte din valoarea automobilului, deși acesta în perioada 2010-2015 nici nu a contribuit la plățile de întreținere a automobilului.

La fel, recurenta a declarat că pe parcursul examinării cauzei reprezentantul său a solicitat dispunerea expertizei grafoscopice a semnăturilor aplicate pe ordinele de încasare a numerarului anexate la materialele dosarului, dar atât de prima instanță, cât și de instanța de apel s-a refuzat în admiterea cereri respective. Mai mult ca atât, instanța de apel a motivat respingerea demersului dat pe motiv că Chicu Constantin, având calitate de intervenient accesoriu nu a solicitat nimic, în condițiile în care Chicu Constantin în prezenta speță are calitate de martor.

De asemenea, opinează recurenta că instanța de apel a dat apreciere arbitrară probelor prezentate la dosar, admițând o probă în detrimentul a mai multor înscrisuri, fapt ce a dus la soluționarea greșită a litigiului dedus judecății.

La 26 aprilie 2018 Saachian Ruslan, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului s-a indicat că decizia contestată este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Saachian Ruslan a susținut că criticile invocate de către intimată sunt nejustificative și nu au suport probator, or din înscrisurile anexate la dosar se demonstrează că contractul de credit și de ipotecă încheiat între Saachian Ruslan și MC „Moldova Agroindbank” SA s-a produs anume pentru construcția bunului imobil din xxxxxx, conform contractului nr. 44 din 12.03.2007 și a fost achitat până în luna mai 2010 de către acesta. Ulterior, după primirea documentelor într-adevăr contractul până în luna octombrie 2010 (adică odată cu desfacerea căsătoriei) a fost achitată de către fratele intimatei Chicu Constantin.

Recurentul a mai specificat că declarațiile Marceli Saachian precum că automobilul de model xxxx este avere particulară sunt eronate și pur declarative.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 12 decembrie 2017 și expediată în adresa participanților la proces la 01 februarie 2018, drept dovadă servind scrisoarea de însoțire. (vol. II, f.d. 166)

Colegiul menționează că recursul declarat de Saachian Marcela, reprezentată de avocatul Pruteanu Natalia, la 10 aprilie 2018, conform sigiliului aplicat pe plicul poștal (f.d. 190, vol. II), este în termen, întrucât la materialele cauzei este anexată copia plicului poștal expediat de către instanța de apel în adresa recurteii la 07 aprilie 2018. (vol. II, f.d. 183).

Cu referire la recursul declarat de Saachian Ruslan, reprezentat de avocatul Lilian Osoian, la 26 aprilie 2018 împotriva deciziei din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul, la fel, îl consideră declarat în termen, deoarece la materialele cauzei lipsesc confirmări în vederea recepționării de către recurent a deciziei contestate.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursurile declarate de către Saachian Marcela, reprezentată de avocatul Pruteanu Natalia și de Saachian Ruslan, reprezentat de avocatul Lilian Osoian și va casa decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) CPC, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura

în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate..

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu dispozițiile art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În conformitate cu art. 373 alin. (1),(2), (5) Cod de procedură civilă, Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel adoptând soluția pe caz, nu a elucidat toate circumstanțele cauzei, prin ce se impune concluzia de a fi casată decizia instanței de apel, cu trimiterea cauzei spre rejudecare.

Din recursul declarat de Saachian Marcela rezultă că aceasta își exprimă dezacordul cu soluția adoptată de către instanța de apel referitor la faptul că la examinarea cauzei instanța de judecată nu a luat în considerare temeiurile ce au stat la baza solicitării acesteia în vederea ordonării expertizei grafoscopice a semnăturilor aplicate pe ordinele de încasare a numerarului anexate la materialele dosarului, or, examinarea acestei solicitări este importantă pentru soluționarea justă a cauzei în scopul stabilirii adevărului obiectiv privind partajul averii comune în devălmășie și emiterii în acest sens a unei hotărîri judecătorești legale și întemeiate.

Colegiul menționează că Saachian Marcela, reprezentată de avocatul său, în cadrul derulării procesului a depus mai multe demersuri privind dispunerea efectuării expertizei grafoscopice a semnăturilor aplicate pe ordinele de încasare a numerarului pe parcursul anilor 2008-2010 eliberate de BC „Moldova Agroindbank” SA pentru a elucida cine este autorul semnăturii din rubrica „depunător”, în condițiile când atât Saachian Ruslan, cât și Chicu Constantin, în calitate de fidejutor, își asumă achitarea creditului acordat în temeiul contractului de credit nr. CO71278 din 24 decembrie 2007.

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 20 octombrie 2016, în susținerea concluziei de respingere a demersului privind efectuarea expertizei gazoscopice a remarcat că argumentul ce a stat la baza înaintării demersului respectiv nu are relevanță

la soluționarea litigiului privind partajarea averii comune în devălmășie între foștii soți, or, Chicu Constantin în cadrul acestui proces are calitate de intervenient accesoriu și nu a intervenit în proces cu pretenții proprii față de părțile din litigiu. (f.d. 82-83, vol. II)

Sub aspectul dat, Colegiul accentuează că, de fapt, Chicu Constantin, a fost atras în prezentul proces în calitate de martor și nu în calitate de intervenient accesoriu, așa după cum a menționat instanța de apel în actul judecătoresc adoptat la 20 octombrie 2016, întrucât Judecătoria Ciocana mun. Chișinău în cadrul ședinței de judecată din 22 octombrie 2015 a dispus atribuirea calității de martor lui Chicu Constantin. (f.d. 218, vol.I)

Respectiv, Chicu Constantin nici nu a avut intenții de a interveni în proces cu pretenții proprii față de părțile din litigiu, deoarece nici nu a fost atras în prezentul proces în calitate de intervenient accesoriu.

Tot aici, este de remarcat că depozițiile martorului pot fi apreciate drept probă dacă el a cunoscut direct sau indirect fapte referitoare la cauză, iar pentru a confirma mărturiile date de către Chicu Constantin, Saachian Marcela, reprezentată de avocatul său, a și solicitat ordonarea expertizei grafoscopice pentru a demonstra veridicitatea celor susținute, în condițiile când Curtea de Apel Chișinău a indicat că creditul a fost achitat de Saachian Ruslan, doar ultima tranșă a fost achitată de Chicu Constantin și această sumă a fost exclusă din partaj.

Deci, pentru a elucida lacunele ce vizează suma dispusă spre încasare ce rezultă din partajul averii, care include și creditul acordat în temeiul contractului de credit nr. CO71278 din 24 decembrie 2007, Saachian Marcela a și solicitat ordonarea expertizei grafoscopice, care, în opinia sa, constituie o probă concludentă în soluționarea justă a cauzei.

În conformitate cu art. 117 alin. (2) Cod de procedură civilă, în calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicațiile părților și ale altor persoane interesate în soluționarea cauzei, din depozițiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experților.

Astfel, lipsirea pârâtei de posibilitatea de a dovedi împrejurările de fapt în raport cu depozițiile martorului și a părții oponente i-ar limita accesul la justiție în exercitarea drepturilor procedurale, inclusiv prin dobândirea unei probe ce justifică pretențiile și obiecțiile părții.

Or, expertiza judiciară poate fi definită ca un mijloc de probă prin care se aduce la cunoștința organelor judiciare opinia unor specialiști cu privire la împrejurările de fapt pentru a căror lămurire sunt necesare cunoștințe deosebite, opinie care se formează pe baza activității de cercetare concretă a cazului și aplicării unor date de specialitate de către persoanele competente desemnate de către organul judiciar.

În asemenea circumstanțe, este de remarcat că încălcarea art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului a fost stabilită de CtEDO indicându-se de către Curte expres că neordonarea efectuării expertizei solicitate de Nichifor Leonid este o îngrădire pentru acesta de a beneficia de un proces echitabil (cauza Nichifor vs Republica Moldova, cererea 52205/10).

Sub aspectul dat, Colegiul reține că prin prisma egalității armelor statuat de art. 6 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, un element al principiului echității este contradictorialitatea între părțile în proces, care impune ca fiecare parte să prezinte probe care le consideră temei al pretențiilor sale.

Colegiul notează ca fiind relevante speței prevederile art. 26 alin. (2) Cod de procedură civilă, care statuează că, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

Aliniatul (4) al aceluiași articol, prevede că, egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

În aceste ordine de idei, instanța de recurs decelează că Curtea de Apel Chișinău prin respingerea demersului înaintat de Saachian Marcela, reprezentată de avocatul său, a lezat recurentei dreptul la un proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, având în vedere respectarea principiului egalității armelor în proces și exercitarea drepturilor procedurale ale participanților la proces.

Or, în cazul în care instanța de judecată nu acordă posibilitate părții pentru a demonstra veridicitatea argumentelor invocate de către partea oponentă, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO, fapt constatat și în cauza Nichifor vs Republica Moldova (cererea 52205/10).

Având în vedere normele legale menționate supra și circumstanțele cauzei, Colegiul consideră că eroarea comisă de instanța de apel duce la încălcarea dreptului Marcela Saachian la un proces echitabil și din acest motiv urmează a fi casată decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, deoarece în conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă instanța de recurs nu poate administra noi dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a casa integral decizia instanței de apel și de a trimite prezenta cauză spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Colegiul relevă că la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să țină cont de cele enunțate supra, rezultând atât din pretențiile, demersurile și de argumentele invocate de Saachian Marcela, cât și din obiecțiile părții oponente, a depozițiile martorilor și probele în susținerea poziției fiecăruia. Caracterul peremptoriu al probelor ce formează concluzia instanței de judecată, urmează a fi stabilit în coraport cu circumstanțele cauzei și normele de drept material aplicabile raportului litigios.

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admit recursurile declarate de către Saachian Marcela, reprezentată de avocatul Natalia Pruteanu și de Saachian Ruslan, reprezentat de avocatul Lilian Osoian.

Se casează decizia din 12 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de către Saachian Ruslan împotriva Marcelei Saachian cu privire la repunerea în termen, partajul averii comune în devălmășie și compensarea cheltuielilor de judecată, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iuliana Oprea

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru